

Programa d'Activitats a l'Aula de la Carta Europea (ECCA)

Diversitat lingüística a l'aula

PROGRAMA DE PROMOCIÓ DE LA CARTA EUROPEA DE LES LLENGÜES REGIONALS O MINORITÀRIES EN SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

CURS 2022-2023

Xarxa Vives
d'universitats

www.vives.org

xarxavives

xarxavives

xarxa_vives

A. Presentació

“Les escoles exerceixen un rol fonamental a l'hora de formar a la ciutadania sobre diversitat lingüística i conscienciar-la de drets i oportunitats que tenen com a parlants”

“És una oportunitat per a docents i alumnes de participar en un context de treball en xarxa internacional”

“Un campus de llengües presencial per a compartir experiències”

La **Xarxa Vives d'Universitats** és l'única institució d'un mateix domini lingüístic integrat per 4 estats que disposa d'un pla de política lingüística propi per a les seues universitats. Des de maig de 2018 és membre actiu de la **Xarxa Europea per la Diversitat Lingüística** (NPLD, sigla en anglés), amb l'objectiu de treballar més estretament amb la Comissió, el Parlament i el Consell d'Europa i fer de pont entre les institucions i els departaments regionals especialitzats en la política, la planificació i la promoció lingüístiques.

Al febrer de 2019 el Consell d'Europa va publicar **una guia** per a promoure els principis de la **Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELRoM)** en el sistema educatiu. Aquesta Carta és l'únic conveni internacional legalment vinculant destinat exclusivament a la protecció i la promoció de les llengües regionals i minoritàries.

El sistema educatiu en general, i les escoles en particular, exerceixen un rol fonamental a l'hora de formar a la ciutadania sobre diversitat lingüística i la situació de la seua llengua i de conscienciar-la de l'existència dels drets i les oportunitats que tenen com a parlants.

Des de la Xarxa Vives d'Universitats, juntament amb altres membres de la NPLD, al curs 2019-2020 es va impulsar un **programa pioner de promoció de la CELRoM** entre els sistemes educatius de secundària i batxillerat de diferents regions europees, amb l'objectiu de contribuir a visibilitzar la importància de la diversitat lingüística entre l'alumnat i de la realitat i el bé valuós que ens ofereix com a parlants.

Encetem ara la **segona edició d'aquest programa d'Activitats a l'Aula de la Carta Europea** (ECCA, sigla en anglés del projecte). El programa és una oportunitat per a docents i alumnes de participar en un context de treball en xarxa internacional, de compartir experiències en un **campus de llengües presencial** i de contribuir a elaborar materials didàctics que seran utilitzats en diverses regions i escoles d'Europa.

B. Informació clau

Què és el programa ECCA?	<p>És una proposta d'innovació pedagògica que permet a centres de secundària i batxillerat treballar a classe la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELRoM) i posar en contacte i apropar alumnat i professorat de diferents regions lingüístiques. Observar com funciona una d'aquestes llengües en altres regions permet ampliar coneixements sobre què sabem i què pensem de la pròpia llengua. Per què els i les joves d'Udine i la vall de Fassa encara parlen friülà al pati i no només italià? I com és que els joves catalanoparlants i també els parlants d'hongarés de Romania estan tan orgullosos de la seua llengua?</p> <p>En aquesta edició del projecte ECCA, les activitats se centren en l'organització d'un campus lingüístic per a les diferents escoles seleccionades, que tindrà lloc a les Illes Balears al mes de maig. Conèixer gent local d'una regió on es parla una llengua que, com el català, no és l'única que s'hi fa servir, permet aprofundir molt més en què significa la pròpia llengua</p>
Qui pot participar a la regió Vives?	<p>Alumnat d'ESO, Batxillerat (i equivalents) i cicles formatius d'entre 12 i 18 anys del País Valencià, Catalunya, Illes Balears i Andorra.</p>
Quins objectius té?	<ol style="list-style-type: none">1. Implementar i provar l'eficàcia de les activitats a l'aula que proposa la CELRoM per tal de posar-les en pràctica i de comprovar de quina manera poden arribar a formar la ciutadania més jove en l'àmbit de drets lingüístics i polítiques lingüístiques.2. Generar noves i possibles eines didàctiques i també noves activitats que se sumen a les <u>desenvolupades pels centres participants en la primera edició del projecte</u> (properament disponibles també en català), i a les proposades per la guia del Consell d'Europa.3. Crear una xarxa proactiva entre les escoles implicades, en les quals el coneixement de la CELRoM hauria de constituir una destresa fonamental dels estudiants d'aquelles regions on les llengües constitucionals, regionals i minoritàries (LCRMs) estan presents.4. Convocar un concurs de vídeos sobre llengua i identitat entre els centres participants. Els guanyadors podran assistir al campus lingüístic del mes de maig a Illes Balears.5. Organitzar un campus formatiu centrat en activitats sobre llengua per a alumnat i professorat de diferents regions lingüístiques.6. Elaborar un document conjunt amb propostes concretes de l'alumnat i el professorat participants, per fer-lo arribar tant als representants i membres de la Comissió Europea com a les autoritats locals de les regions lingüístiques implicades. <p>Els estats d'algunes de les regions lingüístiques participants en el projecte encara no han ratificat la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries. És fonamental donar-hi suport des de la base del conjunt de la ciutadania per animar els estats membres a ratificar la Carta.</p>

B. Informació clau

Quines institucions participen en el programa?	<p>A. Institucions que impulsen el projecte:</p> <ul style="list-style-type: none">• Província de Fryslân (Ljouwert – Països Baixos).• Província Autònoma de Trento – Institut Cultural Ladí (Sèn Jan - Itàlia).• Agència Regional de la Llengua Friülana (ARLeF – Agjenzie Regjonâl pe Lenghe Furlane. Udin - Itàlia).• Universitat Cristiana Partium (Oradea - Romania).• Universitat d'Estocolm (Estocolm – Suècia).• Diputació Foral de Biscaia (Bilbao – País Basc).• Govern de Gal·les (Cardiff – País de Gal·les).• Xarxa Vives d'Universitats (regió Vives). <p>B. Centres inscrits (de les diferents regions lingüístiques implicades):</p> <ul style="list-style-type: none">• Professorat-tutor/es.• Alumnat.
Quines llengües estan representades?	<p>Català, ladí, frisó, friülà, hongarés de Romania, finés, basc i gal·lés.</p>
Com es desenvolupa el projecte ECCA?	<ul style="list-style-type: none">• El professorat dels centres participants en el projecte haurà d'elaborar i treballar, com a mínim, 1 unitat didàctica a partir de les indicacions i les propostes sobre durada, metodologia, modalitat de treball, avaluació, etc., de les 10 activitats que ofereix la guia del Consell d'Europa.• A partir de l'experiència a l'aula, l'alumnat podrà participar en el concurs VISITEU LA NOSTRA REGIÓ LINGÜÍSTICA. Els guanyadors de cada regió lingüística¹ (1 docent + 3 alumnes) podran assistir al campus lingüístic del mes de maig a Illes Balears (el projecte cobreix despeses de participació a l'activitat, desplaçament, allotjament i manutenció).• Les activitats que proposa la guia estan concebudes des d'una perspectiva flexible i podran ser adaptades per part dels docents segons es considere adient.• Es podran concebre i aportar noves activitats a l'aula, a banda de les proposades per la guia.• En finalitzar el període de treball a l'aula, caldrà aportar una memòria breu (en català) sobre quins han estat els resultats i les conclusions sobre les activitats proposades i, si escau, sobre les noves activitats.• El campus lingüístic tindrà lloc del 12 al 15 de maig al refugi de Son Amer (Escorca – Illes Balears).

El dia 21 de febrer (Dia Internacional de la Llengua Materna) tindrà lloc una reunió en línia per presentar el projecte i explicar-ne tots els detalls als centres participants.

¹ Les bases del concurs es faran públiques a partir del 21 de febrer (Dia Internacional de la Llengua Materna).
Més informació a <https://thisismylanguage.eu/ca/inici/>

B. Informació clau

Com participar en el projecte ECCA?

INSCRIPCIÓ

1. Els centres interessats hauran d'inscriure's a través [d'aquest formulari](#) i aportar la documentació següent:
 - a. Certificat del centre indicant quin docent i quin grup/classe participa en el programa (vegeu model a web d'inscripcions).
 - b. Còpia del document d'identitat del docent responsable de la participació en el programa.
2. El període d'inscripció és del 31 de gener al 15 de febrer. La Xarxa Vives d'Universitats confirmarà la inscripció als centres interessats a partir del dia 16 de febrer.
3. La participació en el programa és gratuïta.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

1. El dia 21 de febrer (Dia Internacional de la Llengua Materna) tindrà lloc una reunió en línia per presentar el projecte i explicar-ne tots els detalls als centres participants. La Xarxa Vives farà arribar l'enllaç i horari de la sessió als centres inscrits.
2. Les bases del concurs de vídeos es faran públiques a partir del 21 de febrer (Dia Internacional de la Llengua Materna) a la web del projecte (<https://thisismylanguage.eu/ca/inici/>).

C. Per què participar-hi

Què és la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELRoM)?

És un document aprovat pel Consell d'Europa el 1992. Reconeix les llengües definides com a "regionals o minoritàries" com a expressió de riquesa cultural i compromet els estats signants a fer possible l'ensenyament, en tot o en part, en aquestes llengües i també a poder usar-les a l'Administració, la justícia i els mitjans de comunicació, entre altres àmbits.

[Adoptada com a conveni el 25 de juny de 1992 pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa, i oberta a signatures a Estrasburg el 5 de novembre de 1992](#), va ser signada pel Govern espanyol el mateix 1992 i l'instrument de ratificació va ser dipositat al Consell d'Europa el 2001. Dels estats de la regió Vives, **només Espanya** ha ratificat la CELRoM; França **l'ha signada però no l'ha ratificada**, Itàlia no l'ha signada i Andorra no és membre UE.

Com funciona la Carta?

Quan un Estat ratifica la Carta, analitza –en el sentit de la Carta– quines llengües regionals o minoritàries es parlen en el país i que es promouran sota l'acord. També es demana que l'Estat esculla de la llista d'obligacions derivades de la Carta sobre les diverses àrees (educació, administració de justícia, etc.) Els estats adherits a la Carta hauran de presentar, des de l'1 de juliol de 2019, un informe detallat sobre les mesures prioritàries adoptades, de manera periòdica. Una delegació del Comitè d'Experts de la Carta avaluarà quines mesures s'han desplegat i si se n'han obtingut resultats. Al seu torn aquest Comitè emetrà una avaluació, que podrà anar acompanyada de recomanacions de les accions més immediates necessàries per millorar la situació de les llengües minoritàries a l'Estat en qüestió.

Què es pot fer des dels sistemes educatius?

És important considerar com a essencial el paper de les escoles per arribar a un enfocament positiu sobre la diversitat lingüística i sobre totes les llengües com a béns valuosos que cal promoure de manera activa. Les escoles són el context apropiat per promoure la diversitat lingüística com a realitat i com a bé valuosos, especialment en contextos de monolingüisme oficial, amb la finalitat de conscienciar i de combatre qualsevol tipus de discriminació de les minories i les llengües regionals i minoritàries. La responsabilitat d'aquesta tasca també recau en els governs locals, regionals i estatals, així com sobre les organitzacions internacionals.

Les escoles exerceixen un rol fonamental en la promoció de les llengües minoritàries, no només en els territoris on es parlen, sinó especialment en les zones monolingües. I poden fer-ho mitjançant la conscienciació de l'existència d'aquestes llengües dintre dels propis països i adoptant un model de coexistència en el qual la diversitat lingüística esdevinga el principal argument. És per això que esdevé clau desenvolupar materials pedagògics per ajudar a adoptar una estratègia que conceba la diversitat lingüística com un valor.

C. Per què participar-hi

“La diversitat lingüística és el testimoni de la pluralitat i la riquesa de la humanitat, i és l’expressió plural d’aquesta capacitat humana que permet a tothom contribuir a la humanitat”

Sovint es dona el cas que algunes llengües internacionals com l’anglès o el castellà es consideren més importants i més útils, mentre que a les llengües minoritàries se’ls dona un valor més identitari o emocional, sense gaire espai per a l’ús. El sistema escolar ha de combatre aquests prejudicis i comprometre’s amb un enfocament inclusiu vers totes les llengües, destacant el seu valor i riquesa.

Dades de contacte

XARXA VIVES D'UNIVERSITATS

Secretaria Executiva

Telèfon: +34 964 72 89 93

A/e: xarxa@vives.org

www.vives.org

**La Xarxa Vives és una institució sense ànim de lucre
que representa i coordina l'acció conjunta de 22
universitats en educació superior, cultura i llengua.**

La Xarxa Vives lidera serveis per a universitats amb l'objectiu de contribuir al procés de construcció i de desenvolupament econòmic i social d'aquesta regió universitària transfronterera de l'Europa Mediterrània.

**Regió universitària
de 22 universitats de
4 estats europeus:
Andorra, Espanya,
França i Itàlia**

**Comunitat
universitària
integrada per 500.000
estudiants, 40.000
PDI i 20.000 membres
del PAS**

**15 programes,
60 grups de treball,
150 accions anuals**

**28 anys de xarxa
consolidada
d'aliances a tots els
territoris de parla
catalana.**

Optimar recursos i millorar la competitivitat amb una xarxa universitària de referència al sud d'Europa

- Optimització de recursos a través del treball coordinat i l'acció conjunta.
- Increment de la competitivitat de titulats, docents i personal d'administració.
- Obtenció de solucions per projectes en xarxa.
- Participació a la xarxa universitària de referència del sud d'Europa i d'un pol d'excel·lència vinculat al teixit socioeconòmic i vertebrat per les institucions membres.
- Impacte sobre un col·lectiu universitari superior a les 500.000 persones.
- Posicionament de la universitat com a motor d'innovació.

Xarxa Vives
d'universitats

Universitat Abat Oliba CEU. Universitat d'Alacant. Universitat d'Andorra. Universitat Autònoma de Barcelona. Universitat de Barcelona. Universitat CEU Cardenal Herrera. Universitat de Girona. Universitat de les Illes Balears. Universitat Internacional de Catalunya. Universitat Jaume I. Universitat de Lleida. Universitat Miguel Hernández d'Elx. Universitat Oberta de Catalunya. Universitat de Perpinyà Via Domitia. Universitat Politècnica de Catalunya. Universitat Politècnica de València. Universitat Pompeu Fabra. Universitat Ramon Llull. Universitat Rovira i Virgili. Universitat de Sàsser. Universitat de València. Universitat de Vic · Universitat Central de Catalunya.

vives.org

xarxavives

xarxavives

xarxa_vives

npld.eu
our languages in europe

Xarxa Vives
d'universitats

